

Uniwersał J. K. Mci przeciwko
Werbunkom y náiazdom pogra-
nicznym.

AUGUST Trzeci

z BOZEY łaski Krol Polski &c.

WSzem w obec y każdemu z osobna komu o tym wie-
dzieć należy, miánowicie Wielmożnym Urodzonym
Senatorom, Dygnitarzom, Stárostom, Urzędnikom y
wszystkiego Stánu Rycerskiego pogranicznych Woiewodztw
Obywatelom, uprzeymie y wiernie nám miłym, tudzież
Miaśtom, Miáśteczkom y inney wszelákiey kondycyi ludziom
do wiadomości podaiemy. Poniewasz zá przeszłym Uniwer-
sałem nászym w Roku 1737. przeciwko werbunkom postronnym
wydanym *Licentia* takich ludzi nieposkromiła się, ktorzy w
Państwach nászych po Miáśtach Miáśteczkach y Wśiách ludzi
poddanych záciągáia, werbuia, kupuia y gwałtem wpadaiać onych
zábieraia, y zá gránicę wyprowadzaia, iako często o tym mie-
wamy relácie, tedy lubo niepowatpiwamy przy oświadczonych
w tey wierze ubezpieczaiących nás kontestacyach o zachowaniu
pokoju Páktami z obopolnemi affekuiowanego, że onego zni-
skad żadna Alteracya nie bédzie, przeciesz dla gruntowniey-
szego

(1)

szego ubezpieczenia pogranicznego in *Casum insperatum* gdyby ten Pokoy dalszemi Insolencyami, exorbitancyami, wiolencyami *turbare* chćiano, álbo *ad repressalia Jure naturali Universalique concessa provocare* miáno, *ex Consilio* przytomney Rady wszelka gotowość do obrony Rzeczypospolitey mieć zlecamy y przykázuiemy. Oraz Wielmożnych Hetmánow oboygá Narodow obliguiemy listami naszymi o wydanie Ordynánsw do Chora-gwi y Regimentow w tychże Woiewodztwach pogrńicznych re-partycyą y subsystencyą swoię maiacych; áby, gdy tego *necessitas* wyćiągać będzie *ad defensionem Reipublicæ* przeciw wszelkim náiazdom grńnic Państwa naszego *junctis* z Woiewodztwy po-granicznemi *Viribus* opponowali się y wzruszenia pokoiu pospo-litego bronili, y wszelakich wiolencyi krzywd Rzptey *ac pri-vatis subditis* Państw naszych na pograniczu czynić niedopu-szczali. Do czego poparciá, Wići ná pospolite ruszenia Wo-iewodztwom pogrńicznym wydać iesteśmy gotowi, unikaiac iednak *rupturam* pokoiu y wszelakiey inwazyi kraiu Sašiedzkie-go. Ponáwiaiac zaś pomieniony przeszly Uniwersał nasz tá-kich wszytkich ludzi, ktorzyby do Państw naszych zkadkol-wiek wpadali y ludzi naszych poddánych zaciągali, álbo gwałtem bráli lub skupowáli y zá grńicę wyprowadzali wszę-dzie gdziekolwiek by się w Państwach naszych pokazáli, łapác, imác, wiázac y do poblížszych Grodow lub Mieyskich Mągi-strátow oddac, y tam *præuis Inquisitionibus etiam* ná gárdle ká-rać rozkázuiemy. Przemieszkiwaiacych zaś bez sfluszney racyi w Miástach Miásteczkách y Wsiách Naszych Cudzoziemskich Officyerow *Instantaneè* rugowac, Desertorow *Asylum* szukaia-cych bez wyraźnego rozkazu Naszego nie wydawac, zkupo-wania

wánia końi y zá gránicę wyprowadzenia niedopuszczać *Serio idq;*
ex mente Senatu przytomnego zálecamy, który to Uniwersał
Nasz, áby wszędzie po Grodách, Páráfiach miánowicie po-
gránicznych był publikowány Urzędóm Nászym Grodzkim
rozkázuiemy. Ná co dla lepszey wiary Ręka się włásna podpi-
saliśmy, y Pieczęć Koronná przycisnąć rozkázáliśmy. Dán
w Wárszawie Dniá V. Mieściaca Kwietniá Roku Páńskiego
MDCCLXXXIX. Pánowaniá záś Nászego VI. Roku.

AUGUSTUS REX.

(L. S.)

*Copia Rescripti Regii ad Majores
Civitates Prussiae.*

AUGUSTUS Tertius &c.

Nobilibus & Spectabilibus Burgrabiis Præ - Consulibus
Consulibus totisque Magistratibus Civitatum Nostra-
rum Gedanens: Thorun: Elbingens. fideliter Nobis
Dilectis gratiam Nostram Regiam. Nobiles & Spectabiles
fideliter Nobis dilecti. Quoniam ad hoc usque tempus multi-
(2) plici-

pliciter attentatæ irruptiones in limites Regni Nostri per Externam Militiam tam incolarum subditorumque Nostrorum aggressiones & Captivationes Militum in Civitatibus Oppidis & Pagis violentæ Conscriptioes & Lectioes plurimæque alia damna & præjudicia exerceri & inferri non cessant, super quibus quotidianæ ad Nos perveniunt quærelæ. Nos ex Resultato Senatus Consilii nuper hic Varsoviæ celebrati Fidelitibus vestris injungendum & mandandum esse duximus, injungimusque & Mandamus hujus Rescripti Autoritate, quatenus Fidelitates Vestræ præsentibus, & ad alias Civitates datis literis Nostris Universalibus sese diligenter confirmantes, præfatos aggressores repellere & Captivare non intermittant sine tamen Offensione Vicinorum limitum eosque aggressores competenti foro etiam ad poenam Capitis tradant, vel ipsi judicent. Officiales & Milites Extraneos in Civitatibus & suburbiis degentes statim ac præfentes publicatæ fuerint diutius manere non patiantur, Desertores Asylum quærentes sine expresso Nostro beneplacito & Mandato extradere non audeant, Cæteraque omnia in literis supranominatis Universalibus expressa exequantur. Pro gratia Nostra & Officiorum suorum debito. In quorum fidem præfentes manu Nostra Subscriptas Sigillo Regni communiri jussimus. Datum Varsoviæ Die V. Aprilis Anno, Domini MDCCXXXIX. Regni Nostri Anno VI.

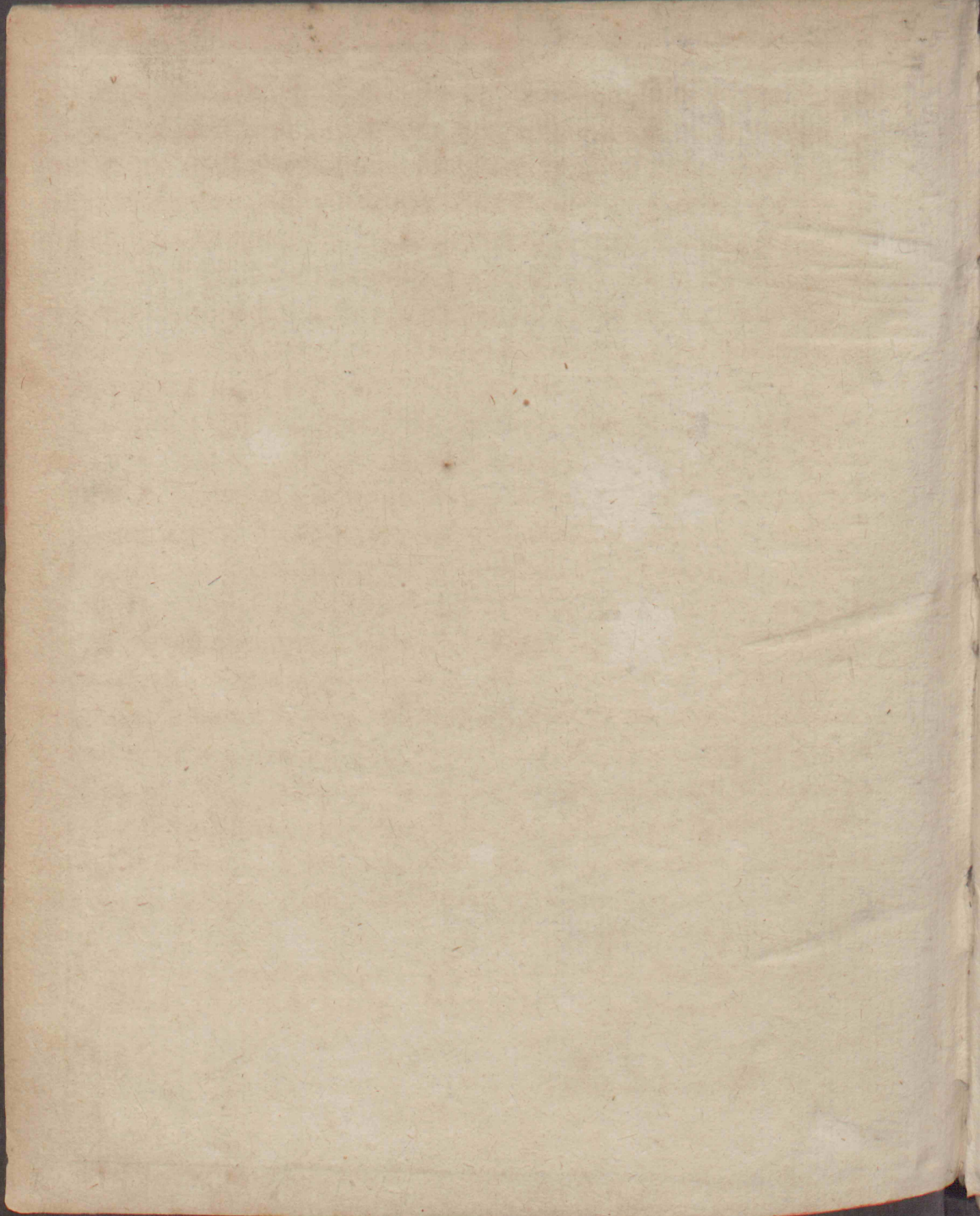
AUGUSTUS REX.

(L.S.)

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

AGGREGATE REV.

(18)

Fr.

kant. drukk.

2

